MUISTIO

11.10.2018

MUISTIO EDUSKUNNAN HALLINTO- JA TURVALLISUUSJAOSTOLLE

Asia: HE 123/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019 /**Puolustusteollisuus**

Kotimaisen puolustusteollisuuden tila syksyllä 2018

Puolustusteollisuuden PKT-yritysten ahdinko on jokapäiväistä ja jatkuvaa. Kotimaahan suuntautuneet puolustusmateriaalihankinnat eivät ole kasvaneet ja saatujen tietojen mukaan tilanne ei ole välttämättä paranemassa, vaikka positiivisia ja kotimaista puolustusteollisuutta tukevia päätöksiä on otettu käyttöön. Tällä hetkellä puolustusvoimat keskittyy voimakkaasti strategisiin hankkeisiin, jotka ovat Suomen puolustusjärjestelmälle tärkeitä. Nämä hankkeet vaativat paljon resursseja (henkilö että rahoitus). Strategissa hankkeissa on mukana huoltovarmuusvaatimus sekä teollisen yhteistyön vaatimus, jotka ovat positiivisia asioita puolustusteollisuudelle. Nämä vaatimukset perustuvat ja tukeutuvat Valtioneuvoston periaatepäätökseen Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan turvaamisesta keväällä 2016. Toivottavasti tätä mallia käytetään jatkossa kaikissa merkittävissä materiaali- ja järjestelmähankkeissa.

Myös muut puolustusvoimien suorituskyvyt ovat avainasemassa uskottavan puolustuskyvyn rakentamisessa. Osa näistä kyvyistä on pakko hankkia ulkomailta, mutta niissäkin hankinnoissa tulee korostua sotilaallinen huoltovarmuus. Osa yhteisistä suorituskyvyistä voidaan ja tulee hankkia kotimaasta. Näitä ovat mm. kyberalueen ja tiedustelun hankkeet. Kotimaassa on tarvittava teknologinen osaaminen ja hankkimalla em. kyvyt kotimaisilta yrityksiltä syvällinen tieto järjestelmien toiminnasta pysyy aina Suomessa.

Huoltovarmuuden selkeä ja yksiselitteinen vaatimus on ainoa tae, jolla voidaan varmistaa kotimaisen teollisuuden vankka rooli materiaalihankinnoissa. Jotta ulkomainen toimittaja ottaa huomioon huoltovarmuusvaatimuksen, sillä tulee olla vaikutus toimittajaehdokkaan tarjouksen evaluointipisteitä laskettaessa. Huoltovarmuuden avulla voidaan taata kotimainen osaaminen, sotilaallinen kriisinsietokyky ja elinkaarenaikainen ylläpitokyky myös poikkeusoloissa.

Kotimaisen puolustusteollisuuden kyky tukea puolustusmateriaalihankkeita sekä muita kriittisiä suorituskykyalueita myös poikkeusoloissa vaatii jatkuvaa T&K-toimintaa sekä oikein mitoitettua koulutusta. Budjettiesityksessä on lisätty T&K-toiminnan avustusvaltuuksia sekä ammatillisen koulutuksen tukea, jotka ovat myönteisiä seikkoja. Sen sijaan korkeakouluopetuksen ja tutkimuksen rahoitusta karsitaan, jolla voi olla vakavia seurauksia kriittisten suorituskykyjen teknologiselle perustalle ja niiden osaamisen säilymiselle kotimaassa. Koulutusjärjestelmän kehittämisessä ja painotuksissa tulee myös ottaa huomioon puolustusteollisuuden tarpeet, jotta ammattitaitoista työvoimaa on tarjolla.

Puolustusmateriaalibudjetti 2019

Hallitusohjelman mukainen tasokorotus on otettu mukaan puolustusbudjetissa, joka tukee puolustusjärjestelmän johdonmukaista ja suunnitelmallista kehittämistä. Esitetty uusi tilausvaltuus (PVKEH2019) on yhteensä 218 miljoonaa euroa, joka on mitoitukseltaan pienempi kuin edelliset

tilausvaltuudet (2017 ja 2018). Uuden tilausvaltuuden suurimmat hankkeet suuntautuvat pääosin ulkomaille, joten jälleen sotilaallisen huoltovarmuuden vaatimus korostuu.

Budjetti sisältää puolustusvoimien henkilöstön lisäämisen 100 henkilötyövuodella. Uudet tehtävät tullaan kohdentamaan puolustusvoimien ydintehtäviin mm. uusien suorituskykyjen kehittämiseen sekä ylläpitoon. Puolustusteollisuuden suunnasta tarkasteltuna henkilöstön kohdennus on oikea, sillä se tukee puolustusvoimien ja kotimaisen teollisuuden yhteistyömahdollisuuksia sekä sitä kautta puolustusteollisuuden kykyä toimia eri uhkatilanteissa osana puolustusvoimien logistiikka-järjestelmää.

Aktiivisia toimenpiteitä tarvitaan jatkossakin

Kotimaisen puolustusteollisuuden elinmahdollisuudet nyt ja tulevaisuudessa tulee turvata kansallisen huoltovarmuuden varmistamiseksi.

Puolustusvoimien rajallisia henkilöstöresursseja tulee kohdentaa tulevaisuudessa yhä enemmän ydintoimintoihin. Kotimaisten puolustusteollisuuden roolia tulee kasvattaa puolustuskyvyn kehittämisen kaikissa vaiheissa aloittaen suorituskyvyn suunnittelusta päätyen käytöstä poistoon. Tätä toimintaa tukee sekä sen mahdollistaa luotu kumppanuusmalli.

Toimintatapoja ja -menetelmiä tulee kehittää soveltuvin osin kustannustehokkaiksi simulaatio-pohjaisiksi järjestelmiksi. Tätä kautta voidaan säästää koulutuskustannuksia, vähentää koulutusaikaa ja -henkilöstöä sekä tukea yhä teknisempien järjestelmien ylläpitoa.

Nykyisessä turvallisuustilanteessa ja ottaen huomioon Suomen haasteellinen geopoliittinen sijainti kaikessa kehittämisessä tulee korostetusti ottaa huomioon sotilaallinen huoltovarmuusvaatimus. Sinisilmäisyydelle ei ole varaa nyt eikä tulevaisuudessa.

Näin voimme turvata sotilaallisen huoltovarmuuden, tukea kotimaista yritystoimintaa, hyödyntää korkeatasoista suomalaista osaamista, luoda ja varmistaa suomalaisille työpaikkoja.

Tampereella 11.10.2018

Insta Group Oy

Henry Nieminen
Toimitusjohtaja